

KOSTEN VAN NOTARIËLE WERKZAAMHEDEN

Personen- en Familierecht

Informatie

Op ons kantoor is uitvoerige informatie aanwezig met betrekking tot testamenten, huwelijkse voorwaarden, boedelscheidingen en andere akten op het gebied van familierecht, in de vorm van een aantal gratis verkrijgbare brochures.

Wanneer de inhoud daarvan u aanleiding geeft tot het inwinnen van nadere, op uw persoonlijke situatie afgestemde informatie, heeft u de mogelijkheid telefonisch met ons kantoor daartoe een afspraak te maken. De bespreking die dan volgt is niet meer kosteloos.

In het algemeen wordt dan gedeclareerd op basis van de bestede tijd.

Tarieven

In zijn algemeenheid geldt dat elk notariskantoor zijn eigen tarieven en tariefsystemen hanteert. Er zijn echter een paar uitzonderingen met betrekking tot akten op het gebied van familierecht. Minder draagkrachtigen, als bedoeld in artikel 34 Wet op de rechtsbijstand (alleenstaanden met een lager verzamelinkomen dan € 25.600,00 per jaar **en** een vermogen van maximaal het heffingsvrij vermogen (IB-begrip) afhankelijk van de persoonlijke situatie alsmede samenwonenden en gehuwden met een lager verzamelinkomen dan € 36.100,00 **en** een vermogen van maximaal het heffingsvrij vermogen (IB-begrip) afhankelijk van de persoonlijke situatie) kunnen aan de voorzitter van de Kamer voor het notariaat *vóóraf* verzoeken dat *per familierechtakte* maximaal € 823,00 (inclusief BTW en exclusief verschotten) in rekening wordt gebracht. Voor personen die **niet** minderdraagkrachtig zijn doch een vermogen hebben dat kleiner is dan € 226.890,00 geldt een maximum tarief van € 3.292,00 (inclusief BTW en exclusief verschotten) per akte.

Of er sprake is van een vermogen van € 226.890,00 moet voor testamenten per persoon worden bekeken, doch voor huwelijksvoorwaarden, samenlevingscontracten en partnerschapsvoorwaarden is het gezamenlijk vermogen van de bij de akte betrokken partijen beslissend.

Voor personen die een vermogen hebben dat groter is dan € 226.890,00 geldt geen maximumtarief.

Rotterdam valt onder de Kamer voor het notariaat in het ressort Den Haag. Het postadres is: Postbus 20302, 2500 EH Den Haag en het telefoonnummer is: 070-3811050.

Wat gaat het kosten?

Wat het uiteindelijk gaat kosten hangt voor een groot deel af van de tijd die aan een zaak besteed wordt. Hoe effectiever een bespreking loopt en hoe meer de cliënt zich voorbereidt op de zaak, bijvoorbeeld door de tevoren van ons ontvangen brochures goed te lezen en de eventueel toegestuurde vragenlijsten volledig in te vullen, hoe beperkter de kosten zijn. Uiteraard mag u van ons verwachten dat wij alles zullen doen om te bereiken dat werkzaamheden zo efficiënt mogelijk worden verricht.

Testamenten, samenlevingscontracten en huwelijkse voorwaarden

A) Basisprijzen

Voor een groot aantal akten kunnen basistarieven worden gehanteerd, namelijk indien gekozen wordt voor de door ons ontwikkelde basisakten. Dat betekent overigens niet dat u daartoe beperkt wordt.

Er is door ons een grote variëteit aan huwelijkse voorwaarden, testamenten en samenlevingscontracten ontwikkeld. De inhoud van deze basisakten variëren van eenvoudig tot zeer ingewikkeld.

Wat betreft de basistestamenten kunnen genoemd worden:

- aanvulling op wettelijke verdeling
- partnertestament
- vruchtgebruiktestament
- testament met voogdijbepalingen
- testament tweede huwelijk
- testament met kinderen uit een eerder huwelijk
- testament in verband met gehandicapte kinderen
- combinatietestamenten: wettelijke verdeling en vruchtgebruik
- estateplanning testamenten

De tarieven die door ons voor de diverse basisakten gehanteerd worden zijn afhankelijk van de inhoud en daarmee van de complexiteit van deze akten.

Voorts is in deze basistarieven een tijdsbestek ingebouwd voor de communicatie met cliënten, welk tijdsbestek langer is naar mate de inhoud van de akte uitgebreider is (door ons genoemd: maximale communicatietijd).

- Indien: 1) er sprake is van basisakten waarin geen wijzigingen behoeven te worden aangebracht; **en**
 2) correspondentie en eventuele gesprekken (telefonisch en/of bij ons op kantoor) of andere communicatievormen totaal niet langer hebben geduurd dan de maximale communicatietijd; **en**
 3) de akten binnen een half uur worden gepasseerd, kan uitgegaan worden van de volgende tarieven:

	Samenlevingscontract	Huwelijksvoorwaarden of partnerschapsvoorwaarden		Twee gelijklopende testamenten	
		minimaal basistarief	maximaal basistarief	minimaal basistarief	maximaal basistarief
1. honorarium	398,00 <i>60 min.</i>	628,00 <i>90 min.</i>	803,00 <i>90 min.</i>	393,00 <i>30 min.</i>	2.251,00 <i>180 min.</i>
2. griffierecht		183,00	183,00		
3. CTR*	13,00			13,00	13,00
4. kosten persoons- onderzoek	59,68	59,68	59,68	59,68	59,68
5. BTW over 1, 3 en 4	98,84	144,41	181,16	97,79	487,97
totaal	569,52	1.015,09	1.226,84	563,47	2.811,65

* CTR = Centraal Testamenten Register

het aantal minuten geeft de maximale communicatietijd weer

Naast de diverse basisakten zijn er door ons nog diverse basisbepalingen ontwikkeld die als bouwstenen voor uw akte kunnen worden gehanteerd.

Voorbeelden hiervan:

- bewind over de erfdelen van de kinderen: extra honorarium € 222,64 inclusief BTW;
- erfstelling ten behoeve van de families van beide partners: extra honorarium € 222,64 inclusief BTW;
- vruchtgebruikbepalingen: extra honorarium € 222,64 inclusief BTW.

Indien er sprake is van een **combinatie** van diverse akten, bijvoorbeeld huwelijksvoorwaarden en testamenten òf een samenlevingscontract en testamenten en voor deze akten worden onze basisakten gehanteerd dan wordt het honorarium berekend door de tarieven van de diverse akten bij elkaar op te tellen en wordt het totaal vervolgens **verminderd met 15%**. De maximale communicatietijd die aan deze akten wordt toegekend wordt op dezelfde wijze berekend.

Zodra de maximale communicatietijd wordt overschreden of er anderszins meer tijd besteed wordt aan een zaak, zal wat betreft het meerdere gedeclareerd worden op basis van de bestede tijd.

Dit is bijna steeds het geval bij een eigen onderneming, meerdere huwelijken, verschillende vermogens, bezittingen in het buitenland, familiegebonden vermogens, e.d.

C) Losse testamenten

Testamenten voor personen die niet getrouwd zijn of niet anderszins een vaste partner hebben, zijn in het algemeen zo afwijkend, dat deze geheel gedeclareerd worden op basis van de bestede tijd. In het algemeen moet uitgegaan worden van minimaal € 590,00 inclusief BTW, kosten van inschrijving in het Centraal Testamenten Register, en kosten persoonsonderzoek.

D) Maatwerk

In alle andere gevallen, waarin wij akten maken, die specifiek op uw situatie zijn toegesneden, zal in principe gedeclareerd worden op basis van de bestede tijd, waarbij ook aspecten van spoed en belang een rol kunnen spelen.

Verklaring van erfrecht

Voor de afwikkeling van een nalatenschap is veelal een verklaring van erfrecht nodig. Met deze verklaring van erfrecht kan door erfgenamen beschikt worden over bankrekeningen etc. De verklaring van erfrecht wordt afgegeven door een notaris. Deze onderzoekt bij het Centraal Testamenten Register of er een testament is opgemaakt.

Ook wordt onderzoek gedaan bij de gemeentelijke basisadministratie van één of meer gemeenten om te zien wie de naaste familieleden zijn, of de overledene één of meerdere keren getrouwd is geweest of officieel als partner geregistreerd is etc.

Indien de gesprekken (telefonisch en/of bij ons op kantoor) in totaal niet langer hebben geduurd dan 3 kwartier, de onderzoekswerkzaamheden zich beperken tot een onderzoek bij het Centraal Testamenten Register, bij de basisadministratie van één gemeente, er niet meer dan 3 erfgenamen zijn en er niet meer dan twee volmachten behoeven te worden opgesteld, bedragen de kosten van een verklaring van erfrecht € 592,90 inclusief BTW doch exclusief verschotten.

De verschotten zijn onder meer de legeskosten van de gemeente(n) waar inlichtingen in de basisadministratie wordt ingewonnen en de kosten van het persoonsonderzoek ad € 36,11 inclusief BTW per persoon.

Zodra er sprake is van meer tijd voor gesprekken en van onderzoek bij meer gemeenten, het opstellen van meer volmachten en het voeren van correspondentie, vallen de kosten hoger uit, op basis van de bestede tijd.

Verbreken relatie

Indien echtgenoten of samenwoners uit elkaar gaan is er vaak sprake van gemeenschappelijk bezit. Meestal moet dit verdeeld worden, anders blijft bijvoorbeeld een huis op naam van beide partners staan, terwijl dat niet de bedoeling is. Bij verkoop of bij het aangaan van een hypotheek heeft men dan immers de andere partner nog steeds nodig.

De toedeling van woningen en andere onroerende zaken moet bij notariële akte plaatshebben. Het basistarief, waarin begrepen is een maximale communicatietijd van 120 minuten, bedraagt € 1.657,31 inclusief BTW doch exclusief kadasterkosten.

Nalatenschappen

Voor een overzicht van de werkzaamheden, die behoren bij de afwikkeling van een onverdeeldheid, ontstaan door het overlijden wordt verwezen naar de speciale informatiebrochure.

De kosten van deze werkzaamheden zijn afhankelijk van de bestede tijd en/of van het belang.

Wat als een akte niet doorgaat?

Het is een misverstand dat alleen een doorgegane akte kosten met zich meebrengt. Ook indien de werkzaamheden uiteindelijk niet resulteren in het ondertekenen van een akte, wordt gedeclareerd op basis van de bestede tijd. Dit is niet alleen de tijd, die besteed is aan de bespreking (en), maar ook alle overige tijd die aan het geheel besteed is, zoals aanleggen en archiveren van het dossier, telefoongesprekken en correspondentie, onderzoek, maken van conceptakten e.d.

Adviezen en oriënterende besprekingen

Voor losse adviezen, waaronder oriënterende besprekingen, second opinions en dergelijke wordt gerekend minimaal op basis van de bestede tijd, terwijl ook het belang van het advies een rol kan spelen. En ook hierbij gaat het niet alleen om de bestede tijd van de notaris of kandidaat-notaris, maar ook alle overige tijd, die is besteed aan de zaak, zoals in de vorige alinea vermeld.

Afschriften

Indien het dossier reeds gearcheveerd is, en u opnieuw een afschrift van een bepaalde akte wenst te ontvangen, worden daarvoor aan u kosten doorberekend.

Een afschrift van een akte uit het archief kost € 48,40 inclusief BTW indien het dossier digitaal is opgeslagen en € 83,30 inclusief BTW indien het gaat om een oudere akte die nog niet digitaal is opgeslagen.

Kopieën van akten zijn gratis, mits deze digitaal zijn opgeslagen en per e-mail kunnen worden verstuurd én er maximaal 15 minuten communicatietijd aan hoeft te worden besteed.

Indien er echter naar aanleiding van het afgeven van het afschrift van een gearcheveerd stuk overleg plaatsvindt, worden de kosten van dat overleg op basis van bestede tijd gedeclareerd.

Afspraak over de kosten

Het is van belang tevoren een afspraak te maken met betrekking tot de kosten, zodat beide partijen zoveel mogelijk weten waar zij aan toe zijn.

Vast honorarium

Indien de cliënt liever werkt met een vast bedrag in plaats van een uurtarief, kan daarover een afspraak gemaakt worden. Dan moet wel van tevoren precies vaststaan welke werkzaamheden verricht moeten worden.

Indien de werkzaamheden uitlopen, door het handelen of niet handelen van bij de transactie betrokken partijen, kunnen de tarieven niettemin toch het vaste bedrag overschrijden. Het is van belang om bij het voortgaan van de werkzaamheden hierover regelmatig overleg te hebben.

Variabel honorarium

Hierbij wordt gedeclareerd op basis van de door een notaris, een kandidaat-notaris, een klerk, een secretaresse of een andere medewerker direct ten behoeve van de zaak bestede tijd, op basis van het geldende uurtarief. In deze uurtarieven zijn begrepen de winstopslag, de kosten van algemene medewerkers en de overige algemene kantoorkosten.

Uurtarief

De basisuurtarieven variëren van € 105,27 tot € 411,40 incl. BTW en soms meer, dit alles afhankelijk van de functie en de ervaring van degene die werkzaamheden voor u verricht en van de omstandigheden (zoals spoed).

Wederzijdse verwachtingen

Op de eerste plaats mag de cliënt van ons kantoor verwachten dat ruim voldoende kennis van zaken aanwezig is en dat wij u met volle inzet van dienst zullen zijn.

Wij mogen van u als cliënt verwachten dat u zich goed voorbereidt op een bespreking, dat u als hulpmiddel daartoe de verkregen brochures doorneemt en dat u zonodig vooraf een lijstje met

aandachtspunten opstelt. Verder mag van u worden verwacht dat u op de toezending van ontwerpakten vlot reageert. Het is in uw eigen belang om de ontwerpakten niet te laten liggen. Helaas komt het nogal eens voor dat een ontwerpakte geruime tijd bij de cliënt blijft liggen en dat deze cliënt vervolgens opbelt met de mededeling dat de zaak met grote spoed moet worden afgewikkeld. Deze onnodige spoed kan extra kosten met zich meebrengen. Nog erger is het wanneer een testament niet meer kan worden gepasseerd omdat de cliënt inmiddels al overleden is. Bovendien: ook herinneringsbriefjes en -telefoontjes worden gedeclareerd.

Moment van declareren

Indien de opdracht korter dan drie maanden in beslag neemt zal in het algemeen gedeclareerd worden omstreeks het moment van het passeren van de akte of het anderszins beëindigen van de werkzaamheden.

Indien de opdracht langer loopt wordt veelal per kwartaal gedeclareerd.

Voor sommige zaken kan een voorschot worden gevraagd, alvorens met de werkzaamheden wordt aangevangen.

Opdracht

Het is van belang voor u te weten welke kosten u te wachten staan en het is van belang voor ons om te weten dat er een opdracht is verleend. Wij verzoeken u om u daarover duidelijk uit te laten. In verband daarmee kan u bij het verlenen van de opdracht een opdrachtbevestiging worden voorgelegd. Op de opdracht zijn de Algemene Voorwaarden van toepassing die aan de achterzijde van ons briefpapier zijn afgedrukt en die zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam.

Het is ook mogelijk dat de door u verleende opdracht door ons met een brief wordt bevestigd.

Wijzigingen voorbehouden